

Ψαρά 1824-2024: Γι' αυτά πολεμήσαμε

/ [Ιστορία - Εθνικά Θέματα](#)

•

Γράφει ο Κωνσταντίνος Χολέβας, Πολιτικός Επιστήμων

200 χρόνια συμπληρώνονται φέτος από την [Καταστροφή](#) των [Ψαρών](#). Από τις 21 έως τις 26 Ιουνίου 1824 ο τουρκικός στόλος υπό τον ναύαρχο Χοσρέφ αποβίβασε 14000 στρατιώτες στο ηρωικό νησί του Αιγαίου, το οποίο συμμετείχε στην Ελληνική Επανάσταση με ισχυρό στόλο.

Στο νησί αμύνθηκαν 7000 Ψαριανοί και 1000 Μακεδόνες. Στυλοβάτες την άμυνας και εδώ οι κληρικοί. Οι Τούρκοι ήσαν πολυάριθμοι και βρήκαν περάσματα για να καταλάβουν όλο το νησί. Τα τελευταία προπύργια της αντίστασης ανατινάχθηκαν μαζί με τους πολεμιστές. Ο Αντώνιος Βρατσάνος ανατίναξε το Παλαιόκαστρο (Μαύρη Ράχη) και πολλοί Ψαριανοί και Μακεδόνες ανατινάχθηκαν στο Δασκαλιό. Στο νησί υπήρχαν και 20000 πρόσφυγες από τη Χίο και τα Μικρασιατικά παράλια.

Σφαγιασθήκαν 15000 πρόσφυγες και 3500 Ψαριανοί. Το νησί καταστράφηκε και λεηλατήθηκε. Από τον περίφημο Ψαριανό στόλο σώθηκαν μόνο 16 βρίκια (είδος πλοίου της εποχής με δύο κατάρτια) και 7 πυρπολικά. Ας μην ξεχνούμε ότι τα Ψαρά διακρίθηκαν για τους πυρπολητές τους, τους μπουρλοτιέρηδες, όπως ο Θρυλικός Κωνσταντής Κανάρης.

Ο Διονύσιος Σολωμός ύμνησε τη Δόξα των Ψαρών που περπατάει στην Ολόμαυρη Ράχη. Η καταστροφή του νησιού αφύπνισε την κυβέρνηση της αγωνιζόμενης Ελλάδας και την οδήγησε στην απόφαση να στείλει στόλο για να σώσει τη Σάμο. Τα Ψαρά γράφτηκαν με χρυσά γράμματα στην Ιστορία του Νέου Ελληνισμού. Μαζί με την Ύδρα και τις Σπέτσες ήσαν οι μεγάλες ναυτικές δυνάμεις του 1821. Δεν είναι τυχαίο ότι μία φρεγάτα του Πολεμικού Ναυτικού μας ονομάζεται “Ψαρά”.

Είναι χρήσιμο και επίκαιρο να θυμηθούμε γιατί αγωνισθήκαμε το 1821. Ποια ιδανικά είχαν εκείνοι που ίδρυσαν αυτό το κράτος.

1) Η Ορθόδοξη Εκκλησία διαφύλαξε την Πίστη, την εθνική συνείδηση και καλλιέργησε αγωνιστικό πνεύμα. Επί Τουρκοκρατίας όποιος χανόταν για την Ορθοδοξία χανόταν και για τον Ελληνισμό. Οι εξισλαμισμένοι τούρκευαν και μετατρέπονταν σε διώκτες του Έθνους μας. Η Εκκλησία με τους ιεροκήρυκες, τα μοναστήρια-σχολεία και κυρίως με τους Νεομάρτυρες διέσωσε τη σπίθα που άναψε τη φλόγα της Ελευθερίας.

2) Υπήρχε πίστη στη διαχρονική συνέχεια του Ελληνισμού. Λόγιοι και κληρικοί, αγωνιστές και απλός λαός, όλοι είχαν την συνείδηση ότι πρέπει να ελευθερωθούν, διότι είναι απόγονοι των Αρχαίων Ελλήνων και της Ελληνορθόδοξης Βυζαντινής Αυτοκρατορίας. Ο Κολοκοτρώνης δηλώνει στον Άγγλο Χάμιλτον ότι συνεχίζει τον αγώνα του Κωνσταντίνου Παλαιολόγου. Ο Στρατηγός Μακρυγιάννης απαγορεύει στους στρατιώτες του να πουλήσουν αρχαία αγάλματα λέγοντας: «Γι’ αυτά πολεμήσαμε».

3) Η Μεγάλη Ιδέα ήταν το όραμα και η πηγή ελπίδας. Τίποτε σημαντικό δεν επιτυγχάνεται χωρίς όραμα.

4) Μας κράτησε όρθιους η αγάπη των Ελλήνων για τα γράμματα. Άλλοτε σε Κρυφά Σχολεία και άλλοτε –κυρίως μετά το 1650- σε φανερά εκπαιδευτήρια, οι υπόδουλοι μάθαιναν γράμματα με βασικά εγχειρίδια το Ψαλτήρι, την Οκτώηχο και το Ευαγγέλιο.

5) Μας βοήθησε πολύ η ικανότητα των Ελλήνων στο εμπόριο και στη ναυτιλία. Έμποροι από την υπόδουλη Ελλάδα έφευγαν για τη Δυτική και Ανατολική Ευρώπη, συγκέντρωναν χρήματα και επέστρεφαν για να ανοικοδομήσουν εκκλησίες και

σχολεία. Το ναυτικό των νησιών και των παραλίων πόλεων ξεκίνησε ως εμπορικό, αλλά το 1821 μετετράπη σε πολεμικό.

6) Ουδέποτε ξεριζώθηκε το αντιστασιακό πνεύμα του Ελληνισμού. Δεκάδες εξεγέρσεις οργανώθηκαν πριν από το 1821.

Ψαρά 1824-2024: Μνήμη και Προσκύνημα.

(Έντυπη πηγή: εφημερίδα Παραπολιτικά, 22.6.2024)